

Vicdanın Kaleleri

İnsan yalnızca aklıyla yaşayan bir varlık değildir. Onun içinde daha derin, daha sessiz fakat daha güçlü bir alan vardır: VİCDAN.

Vicdan, insan ruhunun derinliklerinde yankılanan ilahî bir çağrıdır. İnsan doğru ile yanlış arasında kaldığında, dış dünyayı etkileyen bir karar vermeden önce kendi iç dünyasında bir mahkeme kurulmuş olur.

İşte bu mahkemenin adı vicdandır.

Vicdan, insanı kötülükten alıkoyan ve iyiliğe yönelten içsel bir rehberdir. Ancak bu rehberin güçlü kalabilmesi için korunması ve beslenmesi gerekir. İnsan ruhunun iç dünyasında bazı erdemler vardır ki, vicdan için adeta aşılmaz kaleler gibidir. Sevgi, saygı, şefkat, merhametli farkındalık ve diğergamlık bu kalelerin başında gelir.

Sevgi, vicdanın kapılarını açan ilk anahtardır. Sevgi olmayan bir kalpte vicdan kolayca sertleşir. İnsan başkalarının acısını hissedemediğinde doğru ile yanlış arasındaki çizgi de bulanıklaşır. Oysa sevgi, insanın kalbini başkalarına açar ve vicdanın sesini daha berrak hâle getirir.

Saygı ise vicdanın sınırlarını korur. İnsan hem kendisine hem de başkalarına saygı duyduğunda iç dünyasında bir denge oluşur. Bu denge, vicdanın dağılmasını engeller. Çünkü saygı, insanın hem kendi varlığındaki hem de başkalarının varlığındaki değeri tanımasıdır.

Şefkat ve merhametli farkındalık vicdanın yumuşaklığını korur. İnsan başkalarının kırılmasını fark ettiğinde kalbi katılaşmaz. Şefkat vicdanı canlı tutar; merhamet ise onu hassas kılar. Bu nedenle merhamet, vicdanın nefesi gibidir.

Diğergamlık, yani başkalarının iyiliğini de kendi iyiliği kadar önemseyebilme erdemi, vicdanın en güçlü muhafızlarından biridir. İnsan yalnızca kendisini düşündüğünde vicdan daralır; fakat başkalarının iyiliğini de gözettiğinde vicdan genişler ve derinleşir. Böyle bir vicdan yalnızca bireysel çıkarın değil, hakikatin rehberi hâline gelir.

Bu erdemler vicdan için yalnızca birer süs değildir; aynı zamanda birer besindir. Nasıl ki beden sağlığını korumak için vitaminlere ihtiyaç duyarsa, vicdan da bu erdemlerle güçlenir. Sevgi, saygı, şefkat, merhamet ve diğergamlık vicdanın vitaminleri gibidir. Onlar vicdanı besler, güçlendirir ve ayakta tutar.

Ancak vicdanı en derinden besleyen şey, insanın hayatını **ilahi değerler ve standartlar** doğrultusunda şekillendirmesidir. İlahi değerler insanın iç dünyasına yön veren evrensel bir pusula gibidir. Adalet, doğruluk, merhamet, dürüstlük ve iyilik gibi değerler insanın kalbinde yer ettiğinde vicdan daha açık ve güçlü konuşur.

İnsan bu ilahi standartları hayatında yaşattıkça iç dünyasında bir düzen oluşur. Vicdan, yalnızca bir his olmaktan çıkar; doğruyu ayırt eden canlı bir rehber hâline gelir. Fakat insan bu değerlerden uzaklaştığında vicdan zayıflamaya başlar. İç dünyasında rehberliğini kaybeden insan doğruyu görmekte zorlanır.

Böyle bir vicdan, hâkimi olmayan bir mahkeme gibidir. Kurallar vardır, fakat onları uygulayacak bir otorite yoktur. Hakikat vardır, fakat onu dile getirecek bir ses duyulmaz.

Bu nedenle insanın ruhsal yolculuğundaki en önemli görevlerden biri vicdanını korumaktır. Vicdanı koruyan kaleler sevgi, saygı, şefkat, merhamet ve diğergamlıktır. Vicdanı besleyen kaynak ise ilahi değerler ve standartlardır.

İnsan bu iki gerçeği hayatında birleştirdiğinde i dünyasında güçlü bir ahlaki bütünlük oluşur. O zaman vicdan yalnızca bir i ses olmaktan çıkar; insanın yaşamını aydınlatan bir ışık hâline gelir. Bu ışık, insanı hem kendisiyle hem de başkalarıyla barış içinde yaşamaya yönlendirir.

Çünkü vicdan, insan ruhuna emanet edilmiř en deđerli rehberlerden biridir. Onu koruyan erdemler ve onu besleyen ilahi değerler var oldukça, insan hakikatin yolunu kaybetmez.

Yusuf Beđtař

www.karyohliso.com